

Belastingverdrag Suriname

Enkele weken geleden schreef ik op deze plaats over het belastingverdrag tussen Curaçao en Suriname dat onlangs is gesloten. Ik beperkte me daarbij vooral tot het door Curaçao de afgelopen twee jaren ontwikkelde verdragsbeleid dat ongetwijfeld heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit verdrag. Met dit verdrag heeft Curaçao een goede stap gezet. Curaçao is druk doende diverse verdragen te sluiten hetgeen op zich in de regel een langdurig proces is. De meeste verdragen die de komende tijd tot stand komen zijn gesloten met gebieden die redelijk veraf liggen van Curaçao. Op zich is dat uiteraard geen probleem maar veelal zijn de economische betrekkingen met die landen beperkt. Het mooie van het verdrag met Suriname is dat het een land in de regio is waarmee al veel zaken worden gedaan en waarbij het belastingverdrag een rol kan spelen de economische betrekkingen te stimuleren. Bovendien geeft het aan andere landen in de regio een signaal af dat Curaçao een interessante belastingverdragspartner is. Het is dus te hopen dat er binnen afzienbare tijd meer verdragen in de Caribische regio tot stand kunnen worden gebracht.

Wat regelt het verdrag zoal? Waar het in de kern uiteraard om gaat is dat dubbele belasting die door grensoverschrijdende activiteiten tussen beide landen plaatsvinden wordt voorkomen. De meeste landen volgen daarbij het door de OESO opgestelde modelverdrag. Dat geldt ook voor Curaçao en Suriname, zij het dat er op sommige onderdelen door de beide landen een eigen invulling aan wordt gegeven. Het verdrag regelt overigens niet alleen de voorkoming van dubbele belasting maar voorkomt ook opzetjes om belasting te ontwijken. We kunnen dat al lezen in de preambule – het voorwoord zo zou men kunnen zeggen – van het verdrag waarin staat dat het verdrag er niet toe dient *‘mogelijkheden te scheppen tot niet-heffing of verminderde heffing van belasting door middel van het ontduiken of ontwijken van belasting (daaronder begrepen het oneigenlijk gebruik van verdragen door middel van constructies gericht op de verkrijging van in dit Verdrag voorziene tegemoetkomingen tot indirect voordeel van inwoners van derde rechtsgebieden)’*. Dat is natuurlijk niet dreigend bedoeld maar het is wel goed deze bepaling in het achterhoofd te houden. Er zijn nogal eens belastingplichtigen die van een verdrag misbruik proberen te maken. Daar waakt dit tegen. Daarnaast bevat art. 28 verdrag een algemene antimisbruikbepaling die er kort samengevat op neer komt dat in situaties van onbedoeld gebruik het verdrag geen toepassing vindt. Voorkoming van eventuele dubbele belasting vindt dan niet plaats.

Van heel andere aard is de enigszins bijzondere bepaling in art. 29 verdrag: daarin wordt de mogelijkheid geboden dat de andere landen van het Koninkrijk ook onder het verdrag kunnen vallen als ze dat willen. Voor Nederland is dat niet aan de orde want dat heeft al lang een verdrag met Suriname, maar voor Aruba en St. Maarten zou dat een interessant optie kunnen zijn.

Naast enkele algemene bepalingen van diverse aard zijn de twee belangrijkste onderdelen altijd de vaststelling welk van beide landen niet of beperkt mag heffen, alsmede de wijze waarop dan die voorkoming van dubbele belasting door dat land moet plaatsvinden. Om met het laatste te beginnen: er zijn twee methoden. De ene is de zogenoemde vrijstellingsmethode waarbij kort gezegd het land dat niet mag heffen het inkomen moet vrijstellen. De andere methode is de verrekeningsmethode. Daarbij wordt de belasting die het heffingsbevoegde land heft in het niet heffingsbevoegde land verreken met de daar verschuldigde belasting. Doorgaans moet het heffingsbevoegde land overigens diens belasting wel wat verlagen. Op de technieken van de beide methoden ga ik niet in. Wel kan als algemene regel worden aangehouden dat ten aanzien van zogenoemde actieve inkomsten als winst en loon de vrijstellingsmethode van toepassing is en op passieve

inkomsten als dividend de verrekeningsmethode.

In de regel zijn onder verdragen de belangrijkste categorieën inkomsten winst, voordelen uit aandelen en salarissen. Bij winstinkomen moet men dan denken aan een onderneming die in het ene land is gevestigd en die een filiaal in een ander land heeft. Het filiaal is in deze gevallen geen juridische entiteit maar bijvoorbeeld een fabriek, kantoor of winkel. Een dergelijk filiaal wordt aangeduid als vaste inrichting (vi). De winst die daarmee behaald mag volgens art. 7 van het verdrag alleen belast worden in het land waar het filiaal zich bevindt. Het land waar de onderneming waar het filiaal toe behoort – het zogenoemde hoofdhuis – mag over de winst van de vi geen belasting heffen. Een belangrijk punt dat in de relatie tussen hoofdhuis en vi kan spelen is de prijsstelling van goederen en diensten: die moet op zakelijk basis plaatsvinden. Het zou anders gemakkelijk zo kunnen zijn dat winst wordt verplaatst van een hoog belast naar een laag belast land. Dit is geregeld in art. 9 van het verdrag. Een belangrijk punt is de vaststelling of sprake is van een vi. In art. 5 van het verdrag is dat geregeld. In algemene zin is daarvan hee; snel sprake. Beperkte activiteiten in een ander land kunnen dan ook al tot een vi leiden.

Een andere belangrijke bepaling is het arbeidsartikel (artikel 14). Dit artikel geldt voor werknemers. Voor bijzondere groepen zijn er echter andere bepalingen. Een bekend voorbeeld is de bestuurder van een vennootschap. Voor deze persoon geldt dat zijn salaris altijd wordt belast in het land waar de vennootschap is gevestigd (art. 15). Daarnaast zijn er bijzondere bepalingen voor ambtenaren, artiesten en sporters. Ook voor pensioen geldt een specifieke regel. Zoals gezegd is het arbeidsartikel echter het belangrijkste. In de kern is de bepaling heel eenvoudig: indien iemand in het ene land woont en in het ander land werkt is het salaris uitsluitend in het werkland belast. Hierop bestaat een belangrijke uitzondering: wanneer de werkzaamheden van betrekkelijk korte duur zijn – maximaal 183 dagen in een periode van 12 maanden blijft de woonstaat heffingsbevoegd. Dit geldt echter weer niet als de salariskosten worden doorbelast aan de tijdelijke werkstaat.

Peter Kavelaars is hoogleraar Fiscale Economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en of counsel bij Deloitte Dutch Caribbean.